

Mert te voltál segítségem, szárnyad árnyékában ujjongok. (Zsoltár 63,8)

Mt 15,1-9

Akkor farizeusok és írástudók mentek Jeruzsálemből Jézushoz, és ezt mondták: Miért szegik meg tanítványaid a vének hagyományát? Amikor ugyanis étkeznek, nem mossák meg a kezüket. Ő így válaszolt nekik: És ti miért szegitek meg Isten parancsolatát a ti hagyományotokért? Mert Isten ezt mondta: „Tiszteld apádat és anyádat”, és ezt: „Aki gyalázza apját vagy anyját, halállal bünhődjék.” Ti pedig azt tanítjátok, hogy aki ezt mondja apjának vagy anyjának: Áldozati ajándék az, amivel kötelességem volna téged megsegíteni – annak nem kell tisztelnie az apját. Így tettétek érvénytelenné Isten ígését a ti hagyományotokért. Képmutatók, helyesen prófétált rólatok Ézsaiás: „Ez a nép ajkával tisztel engem, szíve azonban távol van tőlem. Pedig hiába tisztelnek engem, ha tanításként emberi parancsolatokat tanítanak.”

Olyan egyszerűnek tűnik az, amit Jézus mond: Ne cseréljük fel Isten parancsait emberi parancsolatokkal! De a gyakorlatban ez nagyon bonyolult tud lenni. Egyrészt azért, mert már a Szentírás sem maga az Isteni parancs, hanem annak emberi rögzítése. Másrészt azért, mert a Szentírás elég hosszú, és elég sokféle szöveg található benne. Harmadrészt pedig azért, mert mi, a szövegek olvasói, magyarázói és hallgatói is mind emberek vagyunk, akik már hallás, olvasás közben is értelmezünk, válogatunk.

Minden keresztény felekezet úgy gondolja, hogy ő látja a legjobban az Isten „igazi” akaratát, a többiek, meg vagy megátalkodottak, vagy csak értelmi fogyatékosok...

Jó, hogy pont most, az ökumenikus imahét után beszélhetek erről a szakasról, mert nem csak a problémákból, de a megoldásokból is többet láthatunk így. Mert hogy a legfőbb megoldás pont abban rejlik, hogy megnyitjuk egymás felé, de legfőképpen Isten felé a szívünket, s imádságban, alázattal keressük az Őfelé és egymás felé vezető utakat.

Ha végigmegyek a három általam felsorolt problémán – A szentírás isteni kijelentés volta melletti emberi természetén (1), a szövegének összetett és terjedelmes voltán (2), valamint a mi értelmezésünk torzításain – a harmadik tűnik a legnehezebben megoldhatónak. Miért? Azért, mert a Szentírás emberi jegyeit, s azokból adódó homályt pont az segít átlátni, hogy a Biblia ilyen hatalmas méretű szöveg: Az egyik szakasz rávilágít a másikra, segít megérteni azt, ami érthetetlennek, vagy értelmetlennek tűnik. „Scriptura sui ipsius interpres” (az írás magát magyarázza) – hangzik a régi értelmezési alapelv. William Blake pedig így fogalmazott: „A Szentírás kettős tükör”. Azaz az újszövetség az Ó-t, az Ó az Újat tükrözi, arra reflektál.

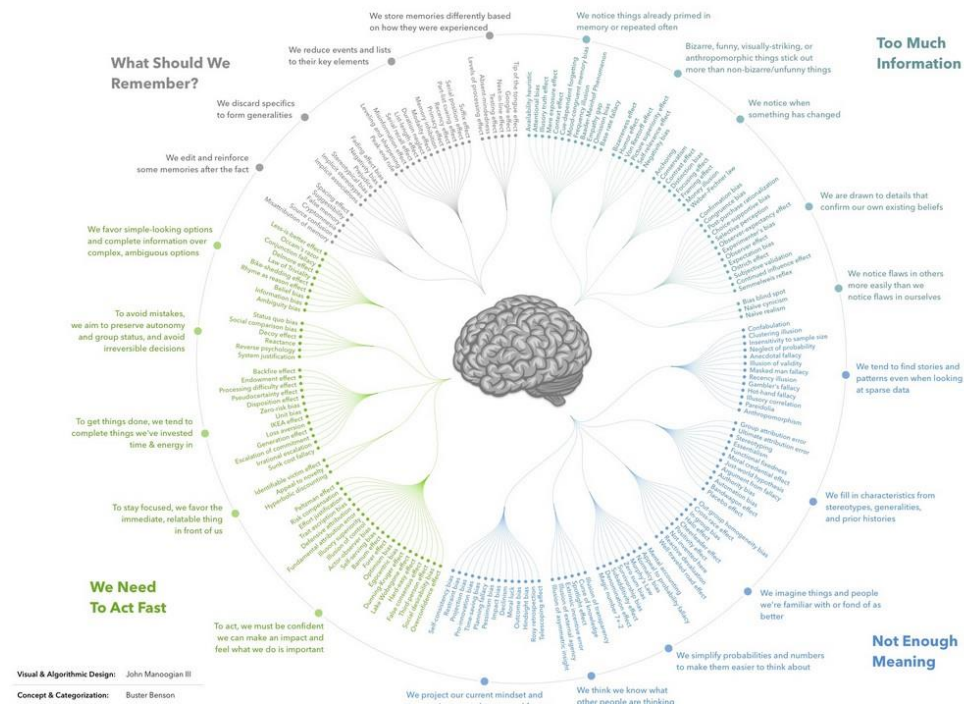
Jézus maga is többször magyaráz meg, egy – a farizeusok által félreértett – ószövetségi passzust. De tele vannak ilyen értelmezésekkel Pál apostol levelei is, viszont a leggazdagabb bennük a Zsidókhöz írt levél, aminek szerzőjét nem ismerjük...

A legnagyobb nehézség azonban pont az, ahogy mi emberek olvassuk és értelmezzük az Isteni kijelentést. Nehogy azt higgyük, hogy a farizeusok tudták magukról, hogy emberi rendelkezésekre váltották az isteni parancsolatokat. Pál számára hatalmas sokkot jelentett az, amikor Damaszkusz felé sietett az ige szavai szerint „öldökléstől lihegve”, és Jézus megállította: „Miért üldözöl engem?” Ő azt hitte, hogy Istennek szolgál, miközben Isten ellen támadt... Ugyanígy, hányszor történt a egyháztörténetben, hogy valaki, pont ugyanilyen erős meggyőződéssel ment szembe az Isten akaratával? Hány szörnyűséget követtek már el Isten nevében?

A pszichológusok 185 különböző kognitív torzítást szedtek össze, amik mind-mind befolyásolhatják a gondolkozásunkat és döntéshozásunkat.

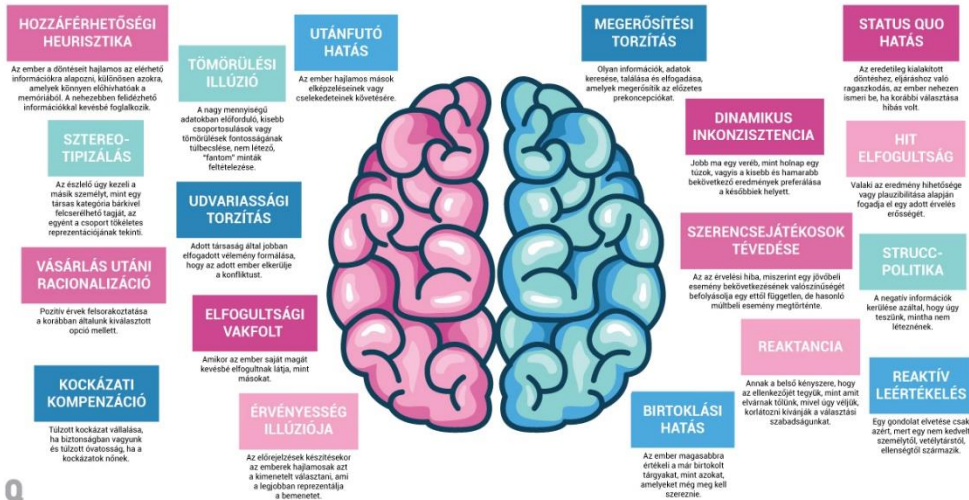
Az első képen ott van az összes (a honlapon, az áhítat pdf-jében az érdeklődők megtalálják a képek linkjét)

COGNITIVE BIAS CODEX

<https://elemzeskozpont.hu/sites/default/files/tozsderezvenybefektetes-21/kognitiv-torzitas-01.jpg>

A másodikon az a 18, ami a leginkább az oltástagadásban játszott szerepet

<https://assets.4cdn.hu/kragen/7bm50YjRQbPmJqAU.s.jpeg>

Racionális lényeknek gondoljuk magunkat, de közben rengeteg – egyáltalán nem racionális – tényező befolyásolja a döntéseinket, gondolkozásunkat.

Akkor ebből most az kellene, hogy következzen, hogy süllyedjünk csendes apátiába és agnoszticizmusba (azaz abba a meggyőződésbe, hogy semmit sem tudhatunk)?

Nem. Ebből az kell, hogy következzen, hogy folyamatosan, alázattal figyeljünk Krisztusra. Folyamatosan tegyük ki magunkat az Isten igéje hatásának. Ahogy múlt hétfőn mondtam: ami a leginkább zavar, amivel legkevésbé tudunk mit kezdeni, valószínűleg azzal van leginkább dolgunk. S ahogy pénteken hallhattuk az áhítatban: Péter Krisztusra nézve lépett ki a hajóból a hullámokra. Rá kell néznünk, rajta kell tartanunk a szemünket. Addig nem süllyedünk el.

Azt kell tennünk, amit a múlt héten tettünk: Imádkozni, keresni az Isten felé és egymás felé vezető utainkat. Meglátni azt, hogy Krisztus az igazság. Én nem birtoklom az igazságot. De minél inkább átadom magam Istennek, a szeretetnek, annál inkább birtokolhat engem az Igazság.